SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1319

av Sten Bergheden (M)

Säkrad kvalitet och verifiering av uppgifter i Artportalen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppgifter som registreras i Artportalen ska kvalitetssäkras och verifieras innan de kan ligga till grund för myndighetsbeslut som påverkar markägare, företag eller annan laglig verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa sanktioner eller straff mot den som medvetet lämnar felaktiga eller vilseledande uppgifter i Artportalen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Artportalen material idag används av myndigheter, kommuner och domstolar som underlag för beslut som kan få långtgående konsekvenser för enskilda markägare, skogsbruk, jordbruk, företag och infrastrukturprojekt.

Men när uppgifter i Artportalen kan leda till att avverkningar stoppas, byggprojekt försenas eller markanvändningen begränsas måste det finnas ett högt förtroende för att informationen verkligen är korrekt. I dag finns det en oro bland många markägare och företag för att inrapporterade fynd inte alltid är tillräckligt kontrollerade innan de

används som beslutsunderlag. Det har också framförts farhågor om att systemet kan utnyttjas av personer eller aktivistgrupper som vill försvåra laglig verksamhet genom att registrera osäkra eller rent av felaktiga observationer. Det är inte rimligt att stora ekonomiska värden, arbetstillfällen eller enskildas äganderätt ska kunna påverkas av uppgifter som inte har verifierats på ett tillräckligt rättssäkert sätt. Om samhället ska ställa långtgående krav på markägare måste samhället också kunna garantera att beslutsunderlagen håller rättssäkert.

Därför bör regeringen se över hur kvalitetssäkringen av uppgifter i Artportalen kan stärkas. Observationer som riskerar att få betydande konsekvenser bör verifieras genom dokumentation, expertgranskning eller andra lämpliga metoder innan det på något sätt kan används som grund för myndighetsbeslut. Det bör också övervägas att införa tydligare krav på spårbarhet på uppgifterna och ett ansvar för den som registrerar uppgifter. Vidare bör regeringen utreda möjligheten att införa sanktioner eller straff mot personer som medvetet lämnar falska eller vilseledande uppgifter i syfte att påverka myndigheters beslut eller stoppa laglig verksamhet.

Förtroendet för naturvårdsarbetet och skyddet av hotade arter stärks när uppgifter är korrekta, transparenta och rättssäkert hanterade. Sverige behöver ha större respekt för äganderätten. För att uppnå detta måste de uppgifter som används som grund för myndighetsbeslut vara helt tillförlitliga och inte styras av ogrundade påståenden och aktivister.

Sten Bergheden (M)